

НИКОЛАЙ РАЙНОВ ПОПОВА СНАХА

chitanka.info

Имало в едно село поп и попадия. Те си имали син. Когато дошло време да го задомят, оженили го за мома другоселка. Попът бил богат, но голям скъперник. Той пратил сина си на печалба в чужда земя. Снахата останала при свекъра и свекървата си.

Колчем седнат да ядат, хапнат ли по два-три залька, попът казвал:

— Сит поп, сита попадия. Вдигай, невясто!

И невястата вдигала трапезата, макар че била гладна-прегладняла. А дядо поп и баба попадия си дояждали скришом. Невястата виждала и разбирала всичко, но нали е невяста, и то в чужди дом — нямало какво да прави: търпяла.

Днес тъй, утре тъй, видяла невястата, че не може да се живее все така. Дотегнало ѝ да шета и да гладува. Един ден отишла у майка си и се оплакала на своите. Брат ѝ рекъл:

— Аз ще кръстя и попа, и попадията. Утре ще ти дойда на гости. Наготви от хубаво по-хубаво. Да видим ще смее ли свекърът ти да каже: „Сит поп, сита попадия.“

Сестра му си отишла. Казала на попа, че ще ѝ дойде на гости братът. Сготвила като за Великден. Брат ѝ дошъл. Попприказвали си с попа и попадията, па седнали да обядват.

Дядо поп хапнал няколко залька, па току рекъл:

— Сит поп, сита попадия. Вдигай, невясто!

Но гостенинът се усмихнал, дал на сестра си с ръка знак да не става и казал:

— Не може тъй, дядо попе. Вие, поповете, сте хора без работа, та не ви се яде. Но ние сме хора работници: бързо не се наяждаме. И сестра ми цял ден е шетала: и тя е гладна. Вие, като сте сити, станете, а пък ние ще си доядем.

И останали със сестра си на трапезата. Яли, яли, всичко изяли, до троха. Пръв път от толкова време невястата се нахранила, както е редно.

— Хайде сега, сестро, свари ни кафе! — рекъл гостенинът.

— Ние не пием кафе — обадил се попът, ядосан, че оня го е оставил гладен.

— Ех, вие, ако не пиете, недейте пи; направете само на мене!

— Нямаме кафе — казала попадията.

— Ба, все ще се намери малко: попска къща е. Ако рече да дойде дядо владика, мигар без кафе ще го оставите? Виж, сестро, намери!

Невястата сварила кафе и поднесла на брата си, а попът и попадията го гледали как пие и мълчели.

По едно време гостът се обадил:

— Какво сме се умълчали като на гробища! Кажете нещо де! Аз гостенин ли съм, или какво?

Попът рекъл:

— Бях се замислил за сиромасите, та не ми се говореше. Мислех си: „Какво ли ще правят ония, които не са обядвали?“

Попадията разбрала истинската грижа на попа, та казала:

— Ако не са обядвали, дано има поне какво да повечерят.

Тя искала да утеши попа, че когато си отиде надвечер гостенинът, те ще се нахранят. Но и момъкът не бил прост. Затова никак не бързал да си отива. Седял, пушел тютюн, приказвал.

От време на време той току поглеждал през прозореца и продумвал:

— Време е вече за тръгване, но нали ми се не става? Къде ще намери човек такива добри роднини, да си разбират от думата? Много обичам сладки приказки, дядо попе. Я да поседя още малко.

Мръкнало се. Гостенинът казал:

— Май че вече е късно за село. Къде ще се лутам в тъмното по оня кален път? Я да повечеряме, па да си легнем, па утре рано-рано да стана и потегля.

А попът, за да го изпъди, рекъл:

— То за преспиване няма какво да говорим: роднина сме, ако искаш, и две ноци можеш да преспиш. Но колкото за вечерята, да ти кажа право, ние имаме обичай в сряда и петък да не вечеряме.

Тоя ден било сряда.

Гостенинът се усмихнал:

— Добър обичай, дядо попе. Като рече човек да става светия, може и никак да не яде. Но в наше село няма такъв обичай. Дай, сестро, хляба да похапнем с тебе. Па, виж, по полиците може да намериш или сирене, или нещо друго за дояждане. Донеси го, че съм май изгладнял!

Невястата сложила всичко, каквото намерила за ядене. Седнала до брата си. Стегнаха се двамата, та изяха — то се казва — всичко.

Останали само три-четири къса хляб и една бучка сирене.

— Сестро — рекъл братът, — я дай оттам торбата да прибера хляба, че може през нощта да го нападнат котки или мишки.

Прибрал той всички останки от вечерята в торбата си, сложил я до възглавницата и легнал да спи. Като го видели, че е заспал, попът и попадията се надумали да вземат торбата, че да се наядат: от глад се превивали. Духнали лампата и се приближили — един от едната страна, а друг — от другата. Но момъкът само се преструвал, че спи. Замахнал с тоягата, че ту попа, ту попадията, ту попа, ту попадията.

И в същото време викал:

— Махайте се, псета! Махайте се, котки! Когото случа още веднъж, на място ще го оставя!

Попът и попадията отишли при огнището и почнали да си шушукат. Надумали се — попадията да издои биволицата, па да изпият млякото, дано ги позасити. Гостенинът ги чул. Попадията отишла, та издоила биволицата. Дошъл момъкът и й казал през прозорчето на обора:

— Дай да пийна аз, а ти после!

В тъмното попадията помислила, че е попът. Подала му котлето. Момъкът го изпил до дъно. След малко дошъл попът. И той поискал мляко.

— Не те е грях! — рекла попадията. — До капка го изпи, а сега се подиграваш с мене.

— Какво съм изпил? Не виждаш ли ме, че сега идвам?

— Ами кому дадох преди малко котлето? Не го ли поиска ти ей там, през прозорчето?

— Не съм го искал. Трябва да е бил оня, да го поразии Господ!

— Какво да правим тогава, дядо попе? За хорска угода от глад ще умрем. Бива ли така?

— Хайде да отидем в градината, да се наядем със сливи.

Но гостенинът чул и това. Тъкмо почнали да брулят сливите, той грабнал един прът, че като се размахал — удрял къде когото завърне. И в същото време викал:

— Тичай, дядо попе! Биволи ти скършиха сливите!

Попът и попадията побягнали — едно от страх, друго от срам. Скрили се в зеленчука. Надумали се да изядат една зелка. Но момъкът

ги видял. Издебнал ги и там, зашибал ги с пръта и се развикал отново, колкото му глас държи:

— Скоро ела, дядо попе, че кози ти нападнаха зелето!

Попът и попадията видели, че няма да хапнат, додето се не съмне, та се прибрали и си легнали. Легнал си и момъкът. На сутринта станал рано и почнал да се стяга за село. Но попадията тоя път сама казала на снаха си:

— Невясто, направи на брата си кафе, че бърза да си върви!

— Ба, много не съм се разбързал — рекъл оня, — но като сте намислили да ме черпите, почерпете ме!

Изпил кафето и си тръгнал. На сбогуване казал на попа: — Всичко ми се хареса у вас — най-вече постенето в сряда и петък вечер. Но едно ви не харесвам никак, право да си кажа, това, дето викате: „Сит поп, сита попадия. Вдигай, невясто!“ Тая дума ако се не чуе вече тук, щастлива ще бъде къщата ви. Ако ли се чуе още веднъж, здрав прът не ще остане в двора ви.

От тоя ден наистина попът и попадията решили да не отяждат залъка на снаха си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.